

Svar på skriftlig spørsmål E 3/2026

Spørsmålet gjelder Nordisk råds presidiums tidligere rekommandasjon om at det opprettes en forsvars- og sikkerhetskommisjon med et nordisk mandat (rek. 20/2024). De nordiske regjeringer ved forsvarsministerne behandlet forslaget i januar 2025 og konkluderte med at det ikke var grunnlag for å imøtekomme rekommandasjonen. Etter forespørsel fra Nordisk råd møtte Norges forsvarsminister, som representant for de nordiske forsvarsministerne, til politisk dialog med representanter fra Nordisk råd om rekommandasjonen i september 2025.

I skriftlig spørsmål E 3/2026 ber Nordisk råds presidium *regjeringene utdype hvordan de anser at en nordisk forsvars- og sikkerhetskommisjon ikke skulle være til gagn for vår felles sikkerhet i Norden*. Videre spør presidiet *hva slags overlappende mandat og beslutningsprosesser regjeringene mener kan oppstå dersom man oppretter en nordisk forsvars- og sikkerhetskommisjon*.

Formalisert nordisk samarbeid innen forsvars- og sikkerhetspolitikk finner allerede sted i NORDEFECO-strukturen som nå er tilpasset det forhold at alle de nordiske landene er medlemmer av NATO. NORDEFECOs Vision 2030 utgjør en omforent tilnærming til det forsvars- og sikkerhetspolitiske samarbeidet i Norden. I rammen av NORDEFECO har de nordiske landene en tett og regelmessig dialog mellom representanter på både militært og politisk nivå med den hensikt å realisere de fellesnordiske ambisjonene man er enige om. Det nordiske samarbeidet innen forsvars- og sikkerhetspolitikk har dermed allerede et helnordisk mandat og pågående helnordiske prosesser for å styrke nordisk forsvar og sikkerhet.

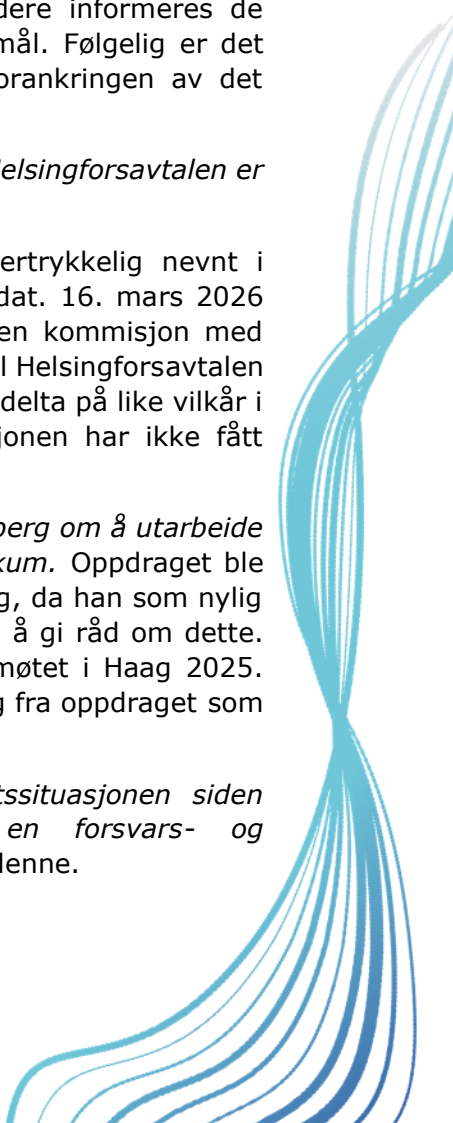
Det er etablert rutiner for informasjonsutveksling mellom NORDEFECO og de nordiske landenes parlamenter. Ved Nordisk råds årlige sesjon redegjør landet med NORDEFECO-formannskapet for det pågående nordiske forsvarssamarbeidet. Videre informeres de nasjonale parlamentene regelmessig om NORDEFECO-relaterte spørsmål. Følgelig er det ikke behov for en kommisjon for å ivareta den parlamentariske forankringen av det nordiske samarbeidet innen forsvars- og sikkerhetspolitikk.

Nordisk råds presidium spør også *på hvilken måte en oppdatering av Helsingforsavtalen er relevant for spørsmålet om å etablere en slik kommisjon*.

Dette er relevant fordi forsvars- og sikkerhetspolitikk ikke er ettertrykkelig nevnt i Helsingforsavtalen og ikke inngår i det Nordiske ministerrådets mandat. 16. mars 2026 besluttet de nordiske samarbeidsministrene enstemmig å nedsette en kommisjon med oppdrag å utarbeide et samlet forslag til konkrete endringer i teksten til Helsingforsavtalen og andre tiltak som gjør det mulig for Færøyene, Grønland og Åland å delta på like vilkår i samarbeidet innenfor Nordisk råd og Nordisk ministerråd. Kommisjonen har ikke fått mandat til å foreslå andre endringer i avtalen.

Nordisk råds presidium viser til *oppdraget som ble gitt til Jens Stoltenberg om å utarbeide en rapport om sikkerhets- og forsvarssamarbeidet i Norden og Baltikum*. Oppdraget ble gitt av regjeringssjefene i nordiske og baltiske land til Jens Stoltenberg, da han som nylig avgått generalsekretær i NATO ble ansett som særskilt godt egnet til å gi råd om dette. Fremleggelse av rapporten ble planlagt å finne sted før NATO-toppmøtet i Haag 2025. Dette arbeidet er ikke tatt videre etter at Stoltenberg måtte trekke seg fra oppdraget som følge av at han gikk inn i den norske Regjering som finansminister.

Avslutningsvis spør presidiet om *den endrede nordiske sikkerhetssituasjonen siden regjeringenes svar på Nordisk råds rekommandasjon om en forsvars- og sikkerhetskommisjon* gjør at regjeringene vil vurdere å imøtekomme denne.

A decorative graphic on the right side of the page consisting of several blue wavy lines that flow from the top right towards the bottom right corner.

Til tross for en krevende sikkerhetspolitisk situasjon forblir de grunnleggende forutsetninger for det nordiske forsvarssamarbeidet de samme som før. NORDEFECOs Vision 2030 er desto mer relevant og det nordiske forsvarssamarbeidet er tettere enn noen gang. På vegne av de nordiske regjeringene vurderer vi at det ikke er grunnlag for å revurdere konklusjonen vi kom frem til på vegne av de nordiske regjeringene i januar 2025 vedrørende opprettelsen av en forsvars- og sikkerhetskommisjon med et nordisk mandat og anser at rekommandasjonen fremdeles ikke er oppfylt.